ارتفاع کم هلال و سبقت آن از شمس در غروب کردن

(38:35)

نکته این است: در یک جا هلال را قبل از غروب دیدند اما وقت غروب هلال یک دقیقه زودتر از شمس غروب کرد. یعنی اصلاً وقت غروب اصلاً ارتفاع ندا‌شتیم و ارتفاع منفی بود. اینها را که گفته بودند حاضر نشدند بگویند فردا عید است. یعنی از نظر فقهی اینطور گفته بودند.

شاگرد: مقارنه را در کرده بود؟

استاد: بله، قطعاً.

شاگرد: پس چطور یک دقیقه زودتر غروب کرد؟

استاد: چون عرضش پایینتر بود. مثلاً در دی ماه ستاره‌ای در سرطان است، حتی خورشید جلوتر از آن ستاره است، ای میتواند عقب تر باشد؛ خورشید در آسمان میتواند عقب تر از ستاره‌ای در سرطان باشد، خورشید زودتر غروب میکند چون در رأس الجدی است، تا ستاره‌ای که در سرطان است و باید یک قوس نهاری طولانی را طی کند تا غروب کند. اینها جزء واضحات بحث است. بنابراین چون عرضش جنوبی بوده، در بعد از ظهر هلال را دیدیم، وقتی نورش شکسته نمیشد و ضعیف نمیشد نور داشت، اما وقتی آمد غروب کند، چون عرضش کم بود زودتر از خورشید در افق رفت. افق حمائلی است؛ افق حمائلی به این صورت است. در افق دوالبی همه ستاره‌ها با هم زیر افق میروند. اما در افقهای حمائلی هر چه به قطب جنوب نزدیک تر باشند زودتر غروب میکنند. لذا خورشید در زمستان زودتر غروب میکند. همین خورشید که در تابستان به برج سرطان و اسد میآید دیرتر غروب میکند. اینها جزء مسلمات فن است. چیزی نیست که من عرض کنم.

بنابراین این جور گفتند؛ اما چرا؟ اگر در این جلسه فقهی مبنای عدم لزوم اشتراک افق صاف بود؛ در آن جلسه قائل به مبنای مشهور در اشتراک افق بودند، ولذا در این منا‌قشه شده است؛ یعنی به صرف اینکه در روز ببینند ولی در وقت غروب نباشد تمام نیست. در وقت غروب هلالی داریم که در بلد دیده نمیشود. لذا این قبول نیست. حتی با تلسکوپ هم نمیتوانیم آن را ببینیم. این قبول نیست. طبق این مبنا درست است که بگوییم فردا عید نیست. اما روی این مبنا که بگوییم اشتراک افق شرط نیست، خب شما در روز هلال را دیدید، همین هلالی که در روز دیدی یک جای دیگر بهراحتی آن را میبینند بدون اینکه این مشکلات باشد؛ زودتر غروب کند ای نکند. این سال نود و دو بود. شاید هم سال دیگری بود. در همین صفحه دو لینک گذاشتم. یکی از آنها خوب است. دو-سه مورد دیگر هم دیدم. اگر اینها را پی جویی کنید خیلی جالب است.

شاگرد: اگر خود ارض هم شفاف بود و متکاثف نبود،...

استاد: روی این فرض الآن ما اگر فرض بگیریم که جو طوری باشد که اصلاً پراش و پراکندگی نور را نداشته باشیم، یعنی مانع محو شدن و ضعیف شدنش نشود، هیچ تفاوتی نمیکند. در ارتفاع یک درجه هم در رجب ماه را میدیدیم. مشکلی نبود.

بازبینی #2
ایجاد شده 15 ژانویه 2026 13:47:49 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 ژانویه 2026 13:59:34 توسط ... .